

QUISLINGS GENERALOPPGJØR MED TYSK IMPERIALISME

I vårt forrige nummer bragte vi en artikkel fra NSUFs førerorgan «Skuggsjå» som i kraftige ordelag hevder Norges krav på selvstendighet i et fremtidig europeisk og germansk samarbeid. Denne artikkel ble som nevnt skrevet direkte på Quislings oppfordring. Det foreligger imidlertid også andre dokumenter som viser i hvilke kvasse ordelag Quisling ga uttrykk for sin klart norsk-nasjonale politikk. Interessant er bl.a. en rapport av 16. april 1943 fra tyskeren Hagemann om en meget hard samtale han og lederen for Einsatzstab, SS-Obersturmbannführer Neumann, hadde hatt med Quisling. Vi har tidligere gjengitt denne rapporten på det nærmeste i sin helhet, men i forbindelse med våre reportasjer i forrige nummer, finner vi det riktig igjen å bringe noen hovedpunkter. Det heter i rapporten b.a.:

En avvisning av tyske metoder og tysk politikk

«Folkenes suverenitet og deres nasjonale storhet (hevdet Quisling) er noe som er gitt og som naturlig er vokst frem. Bare i samsvar med disse kreftene kan man bygge fremtiden, aldri på tvers av dem. Tyskerne kunne vel ikke være ukjent med at motviljen mot Tyskland var stadig økende, og at ikke bare Tyskland, men og-

så den tyske politikk hadde tapt ansikt. Nettopp det nasjonalsosialistiske Tyskland med sin kamp for renslighet og for det nasjonale livs frihet hadde alle forutsetninger for ikke bare å vinne sympati, men å vekke til live høyst reelle krefter. I dag må man imidlertid fastslå at f.eks. mangeårige tysklandsvenner i Norge, folk som hittil har vært beredt til å bære over med ting og forklare

negative utslag som et resultat av Tysklands vanskelige kamp, i dag er kommet frem til en helt annen oppfatning og til en avvisning av tyske metoder og den tyske politikk. I denne sammenheng ville han ikke nevne navn, men kunne bare forsikre at denne kjensgjerning også hadde rystet ham og gjort ham klar over i hvilken grad vi har gjort oss forhatt i dette land.»

Nasjonalsosialismen – et fribrev til å ødelegge norsk suverenitet

Litt lenger ute i rapporten heter det:

«Akkurat i forbindelse med denne diskusjonen ble det særlig tydelig . . . i hvilken grad han (Quisling) frykter at en bekjennelse til nasjonalsosialismens åndelige grunnlag kan bli misbrukt av oss. Jo bedre denne bekjennelse vil trenge inn, jo lettere ville den

fra tysk side kunne brukes som et fribrev til å ødelegge den norske suverenitet. Han var helt sikker på at man i dag i Norge ikke ville kunne finne 100 mennesker som trodde på vår oppriktighet, og han var overbevist om at en bekjennelse til nasjonalsosialismen ikke ville endre noe på det. Enhver nordmann ser på et uantastet nasjonalt liv og en like uantastet nasjonal bevissthet som en forutsetning for et sunt forhold mellom Norge og Tyskland, og under den forutsetning var han selv beredt til å kjempe for et slikt forhold til siste slutt. 'Hadde jeg i 1940 visst hva Tyskland forstår med begrepene samarbeid og et storgermansk rike, hadde jeg lagt andre forutsetninger og synspunkter til grunn for min politikk og gjennomføringen av den. Når jeg i dag som tidligere går inn for et germansk rike, så kan jeg bare si at jeg

med det ikke har ment å gi opp Norges frihet og likeberettigelse.»

En samling av alle folk mot Tyskland

Enda lenger ute i rapporten finner vi dette:

«Det var ham fullkomment klart at når man sto overfor en tysk politikk som bygget på vold, list og bedrag, da ville det finne sted en samling av alle andre folk mot Tyskland, og dermed ville ikke det store mål kunne oppnås, uansett hvordan krigen endte. I denne sammenheng måtte han bedømme nasjonalsosialismen tilsvarende, for for Tyskland er den sikkert ikke noe annet enn åndelig imperialisme.»

Hånden på hjertet, dere som ennå ikke har vært i stand til å kvitte dere med jøssingånden: Er det en landsforræder som taler her?

Seierherrens justis i Danmark

Interneringen i majdagene af et stort antal landsmænd var ganske givet en nødvendighet, eftersom man ville hindre den selvtagt, der var proklameret under deisen: «De lange knives nat». Interneringen kan således ikke principielt anfægtes, hvorimod de stedfundne overgreb – nogle med dødelig udgang – burde være inddraget i «Rætsopgøret».

Den retroaktive lovgivning af (4) juni 1945 (med påfølgende ændringer i straffeudmålingen) havde ved hele sit sigte den skævhed, at den kun angik de landsmænd, der havde været på «den forkerte side», og som summarisk blev stemplede som «landssvigere». Flertallet af de internerede blev forholdsvis hurtigt listet ud af bagdøren uden «dom», men landssvigernavnet blev siddende i den almindelige bevidsthed, og mange måtte i en årrekke eller for resten af livet leve under «berufsverbotlich» forfølgelse.

Det siger sig selv, at et opgør efter Besættelsen var uundgåeligt, eftersom opfattelser og holdninger havde stået steilt overfor hinanden, ikke mindst efter det tyske nederlag ved Stalingrad, men at kun den ene part – den tabende – over en bank stempledes som nationalt mindreværdige og i tusinder af tilfælde blev kendt skyldige i kriminel forstand, er i sin uhyrlighed uakseptabel i en retsstat med hævndvundne traditioner på lovgivningens område.

En hård belastning for dansk retsfølelse

Det juridiske syndefald i 1945 har derfor været en hård belastning for dansk retsfølelse, og at det på få undtagelser nær har anfægtet de daværende politikeres og lovgiveres eftermæle alvorligt, er det overflødig at understrege. Havde man fulgt gældende lov, havde man været afskåret fra at «retsforfølge» nogen på grund

Av Ejnar Vaaben

af aktiv deltagelse i kampen mod Sovjetunionen og dens daværende allierede. Ydermere ville Nato-forsvaret have haft en bedre baggrund og en større troværdighet.

En meningsudveksling angående vore forhold før, under og efter Besættelsen, en nøgtern skelnen mellem fup og fakta i tiden fra 1918–45, var – og er – ligeså uundgåelig som interneringen var det, og at den i stigende grad er blevet aktuel for vågne historikere og lægfolk, politikere og Nato-strateger, vil næppe kunne modsiges. Naturligvis vil der altid være åndelige neanderthalere – programmerede med modstridende «følelser» og «meninger» –, der slår hinanden oveni «hovedet» med firkantede argumenter og følelsesladede smædeord, men samtidig findes der personligheder, hvis indsigt og fremsyn muliggjør en dialog med modparten på et mere virkelighedsnært

plan end hidtil.

Men langt mere afgørende end mellem medie-programmerede meningshavende og selvstændigt tænkende er det uoverstigelige svælg mellem dem, der under alle omstændigheder er tro mod en overbevisning, og så de vendige opportunister, der altid søger at holde på «den rigtige hest»!

Hamsun kontra opportunistene

En kronikør bebrejdede forleden Knut Hamsun at han ikke havde «reddet sig» i tide. En sådan indstilling er selvsagt afslørende – «Du gleichst dem Geist, den du begreift» –, men den falder godt nok i tråd med den mentalitet, der i vide kredse søgte at gøre sig gældende efter Besættelsen, og som til alle tider vil have sine talrige repræsentanter indenfor den kompakte majoritet.

Som modsætning til Hamsun og hans heroiske holdning kan vi f.eks. tage Danmarks-

kredsen, hvor hovedparten af dens medlemmer gennem Den parlamentariske Kommissions forhør har givet sig selv et skudsmål, der kun kan betegnes som moralsk selvmord for åbent tæppe! Hamsun skal ikke «undskyldes»(!), da det var hans suveræne ret at vælge side i opgøret om Europas truede fremtid. Derimod kan Danmarks-kredsens ynkværdighet aldrig undskyldes!

Man har ret til at skifte standpunkt, men sker omskiftelsen for at bringe sig selv i salveten, for at «redde sig», har man uigenkaldeligt tabt ansigt.

Det drejer sig med andre ord ikke om, hvorvidt Hamsuns anskuelser var «riktige» eller «forkerte», om f.eks. Stalin og Roosevelt var «bedre» og mere fredselkende end Hitler og Quisling, men simpelthen om den Enkeltes frimandsret til at tage et standpunkt.

Ejnar Vaaben,
Dk-4171 Glumsø

DET ILLEGALE NORGE

Redaktør Idar Aarheim fortsetter her sin artikkel med å skildre illegaliteten etter krigen.

II.

Av Idar Aarheim

*Med lov skal land bygges
og ikke med ulov ødes.
Den som ikke unner en annen lov,
han skal selv ikke nyte loven.*

(Eldre Frostatingslov: 900-tallet)

Innledningsvis i dette essay så vi hvordan den illegale bevegelse i Norge startet med den sosialistiske (og kommunistiske) arbeiderbevegelses antinasjonale propaganda etter den russiske revolusjon. Forbindelsene med Sovjetunionen og det Stalin-styrte Komintern, blant annet med pengeoverføringer, organiseringen av arbeidervern som revolusjonære kampgrupper, og en generell oppfordring til nedbrytning av nasjonale skanser og symboler som forsvaret, Grunnloven, flagget, 17. mai og alminnelig norsk lov og rett. Alt dette var i høyeste grad illegal innsats mot fedrelandet.

Under krigen fortsatte så den illegale bevegelse i Norge med selveste høyesterettsjustitiarius Paal Berg som fører, og i samarbeide med en like illegal London-regjering som hadde ansvaret for ødeleggelsen av det norske forsvar og landets nøytralitet.

De illegale seiret i 1945

Seierherrenes offisielle myte går ut på at den illegale bevegelse sluttet med Tysklands kapitulasjon våren 1945. Sannheten er imidlertid at nettopp da etablerte det illegale Norge seg som politisk og juridisk eneveldig i landet. Den illegale maktovertagelse var grundig forberedt gjennom en ensrettet, massiv propagandamaskin som virket gjennom radiosendingene fra London, illegale aviser og propaganda fra Stockholm og norske kretser i USA med Washington-ambassaden og Hambro(!) som sentrale stikkord. Løgnkampanjen mot Kirsten Flagstad f.eks., startet i Amerika.

Juridisk var den illegale maktovertagelse omhyggelig forberedt gjennom landssvikanordningene (hør hvor kunstig ordet er) rettsstridige begreper som gjeninnførelse av dødsstraff i fredstid, kollektiv skyld og bestemmelses tilbakevirkende kraft.

NS og frontkjemperne var utpekt som nasjonale synde- bukker for Tysklands okkupasjon som selvfølgelig hadde

skappt mye hat og frustrasjon blant brede lag av folket. Disse aggresjoner ble betydelig forsterket gjennom seierherrenes ensrettede propaganda som uten motforestillinger fikk virke i alle media og i all offentlighet – og som gjør det ennå 42 år etter krigens avslutning! Skylden ble kun rettet mot NS og frontkjemperne som de illegale seierherrer trengte ikke bare som syndebukker for okkupasjonstidens prøvelser, men også for egne unnlattelses- synder og misgjerninger. Dermed skjedde det paradoksale og helt groteske at landets mest nasjonale gruppe kollektivt ble dømt som landssvikere selv om de påviselig dannet et ikke ubetydelig bolværk mot den tyske okkupasjonsmakt og lettet befolkningens vilkår i krigstiden.

Men hvor mange hadde mentalt overskudd og tilstrekkelig med nøkternt gangsyn til å innse dette i fredsrusen 1945? Og om noen hadde det, var presse og kringkasting stengt for dem – noe som i virkeligheten fortsatt stort sett er tilfelle.

Illegal behandling

Behandlingen av de landssvikmistenkte var også illegal allerede fra starten av. Angiveri av landsmenn som under okkupasjonen var sett på som en avskyelig handling, ble nå plutselig opphøyet som en slags heltegjerning når det skjedde i seierherrenes tjeneste. Interneringen fant sted under til dels verre forhold enn for tyskernes norske fanger i krigstiden. Planmessig underernæring av de internerte var vedtatt politikk, men også andre byrder som nordmenn alltid har vært flinke til å påtale hos regimer vi på ingen måte liker å bli sammenlignet med.

Flere har fått livsvarige mén bl.a. av den tilsiktede underernæringen. Den førte til en rekke tilfeller av beriberi. Ikke få landssvikdømte har senere i livet vært plaget av gangbesvær som er en karakteristisk ettervirkning av denne mangelsykdommen.

Arrestantene visste heller ikke hvilket rettsgrunnlag deres frihetsberøvelse hvilte på. Også det et brudd på sivilisert rettspraksis.

Nedlatende og pøbelaktig behandling av fangene i de norske konsentrasjonsleirene etter krigen, er også karakteristisk. For sannheten lar seg ikke lengre skjule med spissfindige bortforklaringer: seierherrene opprettet konsentrasjonsleire i Norge da krigen sluttet i 1945. Dette utpekerte system for uverdigg menneskebehandling som engenderne innførte rundt århundreskiftet under Boerkrigen til den siviliserte verdens forskrekkelse. Titusener av boere bukket under i disse leirene som ble modell for masseinternering i en rekke land, ikke minst i Sovjetunionen og i Nazi-Tyskland.

De norske landssvikmistenkte ble gjernøst overøst med trusler, særlig om snarlig skyting, og sjikanen var så ensartet og omfattende over hele landet at retningslinjene må ha vært bestemt på sentralt hold. Ofte ble de internerte stillet med ansiktet mot veggen inntil de besvimte eller de måtte gjennomgå straffe-eksersis med samme resultat og time- lang åleng over pukksten med blodige skrammer og sår som resultat.

Seierherrene bedrev tortur

Også enda alvorligere tortur ble bedrevet en rekke steder, mer og mindre systematisk. Selv har jeg hørt beretninger om dette av fanger på Akershus festning, Victoria Terrasse, i Bergen og på Sydspissen ved Tromsø. Den viktigste samling av rapporter om tortur i norske fengsler og konsentrasjonsleire i etterkrigstiden, er fortsatt Marta Steinsviks «Frimodige ytringer» som hun utgav i flere opplag på eget forlag (selvfølgelig) så tidlig som i 1946. Hun kunne ikke beskyldes for partiskhet og nesten overalt ble dette uomgjengelige dokument fortiet i den ensrettede presse og offentlighet. Pøbelaktighet og manglende disiplin er en gjennom-

gående karakteristikk av de vaktmannskaper som ble satt inn og som ofte manglet de mest elementære kvalifikasjoner.

Som i sovjetiske konsentrasjonsleirer (se Solsjenitsyns beskrivelser), var det ofte en påfallende forskjell i kvalitetsnivå mellom de politiske fanger og deres voktere. Blant landssvikdømte verserer både muntre og i blant sørgelige historier om dette tema, historier som ofte fortjener å bli nedskrevet.

Selvfølgelig fantes det også sympatiske og humane personer blant vokterne som i blant forsøkte å lette litt på de rigore reglementer. Særlig synes ens erfaring fengselsvoktere i så måte å skille seg fordelaktig ut. Men det lar seg vanskelig benekte at seierherrene hadde lagt opp til en langt strengere behandling av de politisk mistenkte og dømte, enn den som gjaldt for kriminelle fanger i fengslene.

Motstandsfolk frikjent for drap

Norsk lov fastslår at pinlig forhør eller tortur ikke må finne sted. Nordmenn som i Statspolitiet (Stapo) hadde deltatt sammen med tyske Gestapo i slike skjenselsgjeringer mot landsmenn, ble etter krigen dømt til døden eller livsvarig fengsel.

At hjemmefrontsfolk gjorde seg skyldige i de samme forbrytelser, og det mot landsmenn i fredstid, ble det sett gjennom fingrene med. Hjemmefrontfolk opptrådte også som lydige lakeier under de bevidnede tortur-scener som britiske Secret Service bedrev i «Tårnet» på Akershus, særlig mot tyske fanger.

Selv om Hjemmefronten gjorde seg skyldig i mer og mindre systematisk mishandling av internerte over hele landet, var det visstnok bare torturister på Sydspissen ved Tromsø som ble stilt for en domstol og tildelt betingede straffer på under en måned! Det enda de torturscener som ble rullet opp under denne parodi av en rettsak, er like gru-

full som dem vi kjenner fra russiske og tyske konsentrasjonsleire. Hvis «landssvikere» fra Stapo var blitt kjent skyldig i slike ugjerninger, ville døden ha vært viss.

Intet kunne forbause når «de illegale» fikk skalte og valte som de lystet, ingen form for nedrigt var dem for lav.

Endog en profesjonell kriminell og voldsforbryter som den berømmelige «Gulosten», fant seierherrene plass for som fangevokter. Han begikk flere ugjerninger, deriblant et par mord, som han aldri ble stillet rettslig ansvarlig for. Nei, «Gulosten» var nok en ekte patriot som hadde satset på riktig hest med høye besykttere i det illegale hierarki.

Enndog jøder kunne jøssinger under krigen myrde og rane uten å bli dømt for forbrytelsen. Det viste den uhyggelige Feldmann-saken fra Østfold.

At et eldre, jødisk ektepar på flukt ble ranet og drept av grenseløse som de hadde overlatt sin skjebne til, skulle man tro ville bli stående som en av de verste skjenselsgjeringer begått av nordmenn i krigstiden, men som vi vet ble deres udåd unnskyldt med en skandaløs frifinnelse i retten enda både ranet og dobbeltmordet ble ansett som bevist.

Skal det stor fantasi til å forestille seg hva som ville ha skjedd dersom frontkjemperne eller statspolitifolk hadde foretatt en tilsvarende ugjerning?

Hadde disse gemene vinningsforbrytere innen Hjemmefrontens rekker i Østfold blitt dømt etter de provisoriske anordninger som gjaldt for NS-folk og tyskere, kunne dommen umulig blitt annet enn døden ved skyting.

Tre sett av rettsregler

Men sannheten er den at etter 1945 innførte de illegale seierherrer tre sett av «regler» som gjaldt for deres «rettspleie».

Første og strengeste regelsett, de provisoriske landssvikanordningene gjaldt bare for

(Forts. side 7)

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaksjonssekretær: MARNA MELDSOM PEDERSEN
Redaktør: KÅRE HAUGERUD
Forretningsfører: HARALD K. SCHAANNING

Postadresse: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1.
Kontortider: Enerhaugsplassen 4, Oslo;
mandag kl. 17-20, tirsdag kl. 11-14 og onsdag kl. 17-20.
Telefon: (02) 19 06 71 - (Telefonsvarer).
Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 80,- (i omslag kr. 100,-). Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248
Abonnementet (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.
Annonser forskuddsbetales med kr. 1,- + m.v.a. pr.spaltem.m. Minstepris kr. 50,-.
Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG.

NY GRAVSKJENDING

Vidkun Quisling's grav er igjen blitt skjendet av de tapre helter. Da den første gravskjenderen ble tatt av politiet, skulle en ha trodd at mange som i krigens dager sto på den andre siden, ville ha følt skam over en slik udåd. Og gitt offentlig uttrykk for dette. Eller kanskje de også har problemer med å komme til orde i pressen?

I alle fall kom de til orde som berømmet innsatsen og, som ved å samle inn penger til forbryteren, oppfordret likesinnede til å begå nye misgjerninger. Resultatet lot da heller ikke vente på seg.

Noe skam må de «gode» nordmenn likevel ha følt siden de aller fleste massemedia denne gang valgte å fortie hendelsen.

Espen Lund ble i sin tid dømt til 18 års fengsel fordi man ganske enkelt antok at han sto bak Hadelandsdrapene. Han skulle ha inspirert til udåden - antok man. At bevisene manglet, var det ikke så farlig med. Hans far hadde vært medlem av Nasjonal Samling.

Hvem som har inspirert til gravskjendingen i Telemark, slipper man å anta. De har stått fram i all offentlighet. Kanskje det ville være en god idé av politiet å starte innsamlingen av bøter hos de rette vedkommende?

VI TAKKER ALLE

som har sendt oss brev, innlegg til avisen og utklipp fra andre aviser landet rundt. Vi er meget glad for å få dette!

Samtidig må vi dypt beklage at vi ikke kan få plass til alt

som kommer inn til oss av godt stoff. Men plassen er dessverre så altfor liten til alt vi gjerne skulle ha tatt inn!

Vi ber også om at man alltid oppgir hvilket formål det er til når man sender gaver.

QUISLINGS FORSVARSTALE

VIDKUN QUISLINGS
FORSVARSTALE
i lagmannsretten september 1945

PRAKTUTGAVEN:
Pris kr. 300,- inkl. tre eks. av billigutgaven.

BILLIGUTGAVEN:
Pris kr. 45,-.

Bestilles fra:
A/S HISTORISK FORLAG
Postboks 924 Sentrum
0104 Oslo 1

Betalingen vedlegges som sjekk eller sendes til postgiro 5 15 46 38 eller bankgiro 6063.05.01248.

«TIDEN ER INNE»

Av en overlevende fra Division Wiking.

Første del av denne artikkel sto i forrige nummer.

Det som er viktigst for oss!

Det viktigste for oss, tilhørende den tapede part, er at vi best mulig får klarlagt og kartlagt de store mengder av historiske facts som bevisst eller ubevisst er holdt skjult og som de fleste av «de gode» helst ser går i glemmeboken.

Krav om eller ønske om «etterkommerforening» og «omvurdering» vil lett kunne komme til å virke som eller bli utlagt som at nå er synderne ute etter oppreisning eller hva som i de seirendes øyne og i medløpernes øyne i beste fall vil bli utlagt som at vi nå sutrende ber om deres tilgivelse. Det er utopi å tro på noe slikt, og stemplet vi har på oss, risikerer bare å prege oss enda mer.

Undertegnede er ingen fast medarbeider av Folk og Land eller av INO, og jeg kjenner ingen av dem som stiller med dette. Jeg innser imidlertid mer og mer hvilken fremragende innsats de har gjort og fortsatt gjør de som har skapt disse or-

ganene. Entusiastisk og med små midler har de gjort det mulig for oss og for etterslekten å bli delaktig i en mengde stoff, som uten disse instanser ikke hadde sett dagens lys. Vi andre er dem stor takk skyldig!

Det er av den største viktighet at arbeidet med å granske og dokumentere blir fortsatt og helst også forsterket. *Vi andre, som hittil har stått noe utenfor, bør nå bidra med vårt så godt vi kan, og det er innlysende at også økonomisk støtte vil være til god hjelp.* - Tiden er snart ute for oss som var med og som fremdeles er i stand til å medvirke til klarhet for ettertidens historieforskere og skribenter. - Og ikke minst for våre barn og barnebarn er det viktig å arve en dokumentasjon som gjør det mulig for dem å se historien også i et annet lys.

I rettferdighetens navn

Hvor viktige ovennevnte synsmåter er, fremgår jo av det enkle faktum at folk flest ikke er klar over hvilken indoktrinering og hjernevasking de har vært og fortsatt er underlagt. Vi ser at vel dokumenterte innlegg som går i mot etter-

krigstidens svart/hvit-tegning, blir nektet tatt inn i «den frie pressen», og hvor mye mer ville ikke ha blitt skrevet om urimelighetene som har funnet sted om det hadde vært bedre muligheter for å få det på trykk. Lever vi nå i fredstid og i et fritt land, eller ikke? Det er da viktig at vi har Folk og Land, som lar trykke det som andre stanser, og selv om det ikke når ut til dem det var beregnet på, så er det bedre tross alt å få det på trykk der, enn ikke å få innlegget med sensurstemplet historisk bevart.

INO, Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie, er blitt en viktig sentral for bevaring av den dokumentasjon som de seirende og deres medløpere ikke er særlig begeistret for. Mye har instituttet allerede tatt hånd om og også medvirket til å få frembragt, men virksomheten fortsetter, heldigvis, og synes mer nødvendig enn noensinne. - Det beste bevis for dette har man jo sett i det faktum at instituttet holdes utenfor når historikere som skildrer det hele med de velkjente skylapper på, kommer sammen for å drøfte historien «objektivt».

Martyren Vidkun Quisling

Av fhv. stortingsmann, redaktør Arne Stornes

La meg først få lov til å seie: Eg har aldri vore noen beundrer eller tilhenger av Quisling, men det må sannelig være på tide å etterlyse litt saklig vurdering.

Det har altså vore 100-årsdag siden Vidkun Quisling kom til verda. Omtalen har fremdeles gått ut på at det var ein fæl mann, men ikkje fullt så ille som «Vi» trudde da vi tok livet av han. Eg spør for ramme alvor: Var det nødvendig å skyte han?

Quisling's forsvarstale er i sommer gitt ut etter stenografisk referat. Talen er egentlig ikkje god. Den ber preg av at mannen er temmelig underminert, og berre har eit uthungra minne å støtte seg til.

Ei uverdigg behandling. Det er stadig blitt framholdt at Quisling sto fram som eit ynkelig krek i retten. Dette er ikkje sant. Det stenografiske referat av forsvarstalen viser at Quisling gang på gang understreker at han tar på seg alt

ansvar for det han har gjort: «Jeg står i enhver henseende for hva jeg har gjort - jeg står til og med for mer enn hva jeg selv har gjort, jeg står også for hva mine underordnede har gjort. Jeg tar det fulle ansvar i enhver henseende for det som har skjedd - enten med rette eller urette.»

Det bør kunne være full enighet om at Quisling's oppretten 9. april 1940 i høgste grad var utilbørlig. Men landssviker var han ikkje, ikkje meir enn mange andre som totalt hadde svikta:

«Da jeg reiste hjem om aftenen 8. april, kjørte jeg sammen med en stortingsmann, og det var det samme pratet, samme uvirkelige tale. Det var en bra mann denne stortingsmann, men at faren var innpå oss, nei, det forsto han ikke.»

Ein kan aldeles ikkje seie at det var særlig mye av klarsyn og ansvar hos dem som vakt skulle være, så det er forståelig

at noen kunne kjenne seg provosert. Quisling seier om dette:

«Det forelå etter min oppfatning absolutt en nødstilstand, hvor man hadde plikt til å gripe inn - den som trodde seg å ha evnen til det.»

Quisling mente han sparte store verdier og mange menneskeliv. Det er mulig at dette er rett, men noen egentlig betydning for krigføringen her i landet, fekk hans initiativ den 9. april 1940 neppe.

Det som kan forundre er at Quisling dukker opp igjen med kommissariske statsråder seinere ut på året. Her er det han skriv under på sin egen dødsdom som syndebygg for alt og alle. Hadde Quisling i staden latt Administrasjonsrådet, Presidentskapet, LO. Berggrav og Paal Berg styre, var neppe Quisling eller hans folk blitt stilt for noen rett etter okkupasjonen.

(Forts. side 6)

I foregående artikkel om dette emne dokumenterte jeg utførlig at hovedårsaken til at kongen og Nygaardsvold-regjeringen rømte til England var det overmåte sterke press de ble utsatt for fra britisk side. Men det skal på ingen måte underslås at regjeringen – i den utstrekning den fikk anledning til å ta selvstendige avgjørelser – hadde vektige grunner for å dra til England for derfra å kunne vareta vitale norske interesser. Stikkord her er handelsflåten og gullbeholdningen.

Kongens begrunnelse

Kong Haakon ga en presis begrunnelse for overflyttingen. Ifølge Sommerfeldt: «Kong Haakon den VII taler» side 37 sa Kongen: «Hadde vi blitt igjen i Norge, kunne de nåværende makthavere ha tvunget oss til å akseptere alt det de ønsket. Det var derfor vi drog ut av landet». Om regjeringens oppgaver i England sa Kong Haakon i en annen radiotale over BBC: «Jeg vil derfor herfra sammen med regjeringen etter beste evne ta hånd i de mange administrative, finansielle og politiske saker vi kan føre fram. Vi vil våke over den betydningsfulle del av Norge som ennå er fri, nemlig vår handelsflåte.» Man skal her legge merke til at Kongen ikke nevner ett ord om krig eller militære saker i det hele. Heller ikke da Kongen 8. juli 1940 avslo presidentskapets anmodning om abdikasjon ble avslaget begrunnet med at Norge skulle fortsette som krigførende.

Derfor dro Kongen og regjeringen til England i juni 1940

Alvorlige trusler

Man må innrømme at Nygaardsvold-regjeringen tydet skriften på veggen: Bare ved å la seg bringe over til England var det mulig å redde Norges største aktivum, verdens tredje største handelsflåte. At flåten var i alvorlig fare fremgår av flere kilder, bl.a. av Benjamin Vogt: «Vår ære og vår avmakt» side 30: «Fire dager i forveien, altså den 12/4 hadde minister Colban og Hysing Olsen vært innkalt til et møte i det britiske Ministry of Shipping, hvor britene hadde forlangt at det norske flagg skulle fires og skipene overføres til britisk flagg.»

Ambassadør Colban bekrefter Vogts opplysninger i sin bok «50 år» side 159: «– overensstemmende med beslutning av den britiske regjering var det blitt telegrafert til den britiske minister i Norge at han skulle foreslå for den norske regjering å overføre hele den norske handelsflåte til britisk flagg». For å forpurre britenes planer ble Nortraship opprettet under norsk statskontroll. Nortraship-avtalen bygget på den grunnleggende forutsetning at flåten skulle være norskeid og seile under norske myndigheters ledelse og kontroll. At det ble meget tvilsomt med den norske kontroll og ledelse beretter en meget bitter Johan Nygaardsvold om i sin bok om London-

Artikkel II. Av John Sand

tiden, bind II side 190. Her omtaler Nygaardsvold at da det skulle sendes forsyninger til Finnmark høsten 1944 fikk Norge stilt til rådighet «en gammel holk som bare gjorde en fart av syv mil, mens konvoiens øvrige skip gjorde minimum ti-tolv mil». Videre forteller Nygaardsvold at av de 2000 tonn forsyninger som skulle til Finnmark «fikk vi bare med 156 tonn». Nygaardsvold beklager seg over at britene «behandlet oss aldeles som de selv lystet». Hva regjeringen ikke visste var at det nok var de norske sjømenn som var handelsflåtens virkelige redningsmenn. For allerede tidlig i april 1940 sendte britene spioner ombord i norske skip for å undersøke hvordan besetningene ville reagere dersom skipene ble overført til britisk flagg. Spionene måtte rapportere at norske sjøfolks reaksjon var klart entydig: De ville gå fra borde dersom de ikke fikk seile under norsk flagg. Derfor innså britene at de måtte droppe planen om flaggskifte. Det bør her nevnes at England den 12. april 1940 beslagla og overførte til britisk flagg alle grip-bare danske skip med den begrunnelse at de var «technical enemies».

Et annet alvorlig problem

Et annet forhold som nok stod klart for regjeringen var at dersom den ikke dro til England så ville den norske gullbeholdning gå tapt. En av eksilregjeringens fremste menn, Nils Hjelmtveit, skriver i sin erindringsbok «Vekstår og vargtid» side 195 i forbindelse med riksrådsforhandlingene i 1940 at dersom regjeringen ikke var dratt til England «så ville det utvilsomt føre til at størstedelen av handelsflåten og det gull som var deponert i England og Canada, og antagelig det gull som var deponert i USA gikk tapt for det norske folk. En må anta at i så fall vil disse verdier bli beslaglagt av England». At den norske gullbeholdningen var i alvorlig fare fremgår av Halvdan Koht: «For fred og fridom» side 279. Her omtaler Koht at fordi «det heldt på å tryte på reide pengar for den britiske regjeringa» hadde denne kommet med krav til flere eksilregjeringer om at disse måtte overlate sine gullbeholdninger til Storbritannia. Om kravet til Norge beretter Koht: «Det gjaldt eit krav som den britiske finansministeren hadde komi med til Torp, om at den norske regjeringa skulle la alt gullet frå Noregs Bank bli overgjeve til Bank of England. Torp fekk kravet fyrst munnleg og etterpå skriftleg. I dette brevet sto det nokre få ord som gjorde

Torp rasande; dei gjekk ut på at den britiske regjeringa skulle la den norske få pengar til «rimelige og godkjente utgifter». Det britiske krav ga varsel om at man aktet å anse den etablerte Norges Bank i London likt med et hvert annet britisk rettssubjekt. Som oppgjør for gullet tilbød britene kynisk å betale i pund når krigen var avsluttet og avregnet etter den pundkurs som da ville gjelde. En slik oppgjørsform var selvsagt uakseptabel på norsk side, for ingen kunne forutsi hvilken verdi pundet da ville ha. Det ble derfor protestert meget energisk fra den norske eksilregjeringens side.

Redningsmannen

Det er uvisst hvilken skjebne den norske gullbeholdning ville ha fått om ikke president Roosevelt hadde kommet inn på arenaen. Uten britenes viten eller samtykke sendte han et krigsskip til Sør-Afrika og hentet hjem til Statene alt gull i offentlig eie som fantes, for på denne måten å skaffe seg håndfast sikkerhet for Storbritannias stadig voksende kreditt-leveranser. Samtidig innledet Roosevelt iverksettelsen av Lend-and-lease-ordningen, og denne ordningen innebar at britene slapp å gjøre opp i gull eller valuta for vareleveransene fra USA. Dermed bortfalt britenes behov og påskudd for å ta det norske gullet.

Forbitrelse mot England

I første bind av sine erindringer skriver Johan Ny-
(Forts. side 6)

For ordens skyld: To dager før 9. april 1940 fylte jeg 12 år. Min politiske utdannelse begynte måneden etter da Farmand, hvor far var redaktør, ble forbudt «Für immer» av Reichskommissar Terboven. Den fortsatte et år senere da far ble arrestert av Gestapo.

Det var intet traumatisk i dette; sånn var livet dengang. Mitt var dessuten enklere enn mange andres; hjemmefra var jeg anti-nazist og erke-jøssing. Vidkun Quisling var fin å ha; han var mannen å hate, symbolet på nazismens dævelskap og vår nasjonale fornedrelse. Forræderen.

I 1944 fikk jeg en anelse om at ikke alt var fullt så enkelt. På skolen vendte vi ryggen til de få NS-gutter og piker som var. Men da dro et par av dem til østfronten og en av dem falt der 17 år gammel. Forvirrede som deres beveggrunner fore-

kom meg å være, visste jeg at landsforræderi ikke var en av dem.

I september 1945 bragte avisene referatene av Vidkun Quislings forsvarstale for lagmannsretten. Som andre leste jeg den, nysgjerrig etter å få innblikk i monstrets sinn. For min del fant jeg ikke monstret, og heller ikke det svinet aktoratet ville han skulle være. Jeg så en livsfjern einstøing som hadde stilt seg i veien for historiens lokomotiv i den naive, muligens stormannsgale tro at han kunne styre det. – Farlig det der, renkte jeg, han ble jo også overkjørt som medansvarlig. Men var han dermed

landsforræder – i så fall, hva var landsforræderi?

10 år senere kom en mann opp på mitt kontor. Det var noe jeg hadde skrevet, et slags råd til de landssvikdømte: – Hold opp å syte, de hadde rett i at det var et elendig rettsoppgjør, det var et politisk oppgjør. Men sammenlignet med nazistenes justis var det anstendig; det fikk NS-folkene slå seg til ro med.

– Javel, sa han som kom opp, han hadde vært offiser før krigen. Bitter på Nygaardsvold-regjeringens forsvarspolitik var han gått ut og kjempet mot tyskerne våren 1940. Men sommeren 1940 gikk han

med Quisling, fikk en politisk ubetydelig stilling i staten, og landssvikdom etter krigen (relativt mild, det tok år før hans sak kom opp og dommen ble drastisk mildnet etter hvert).

– Men, fortsatte han, – De må forstå én ting; det er ikke straffeutmålingen jeg og mange klager på. Det er selve loven, Landssvikanaordningen. Imorgen den dag aksepterer jeg gladelig dom for høyforræderi, for det er sant at Quisling tok makten og jeg fulgte ham. Heng oss for det. Men jeg ville Norge vel og handlet derefter. Det er en dom for landssvik jeg ikke kan leve

med – jeg som har elsket Norge hele mitt liv.

Om alt dette kan mye sies. Men i anledning av hundreårsdagen for Quislings fødsel 18. juli i år har A/S Historisk Forlag utgitt forsvarstalen fra 1945, for at alle som ønsker det skal «finne ut hva Quisling virkelig stod for». I det, er jeg redd, vil forlaget bli skuffet; dertil var han for mye av en tåkefyrste. Men boken skal likefullt anbefales, for mange som leser den vil finne ut at fenomenet Quisling er mer komplisert enn de trodde. Og det kan være nyttig.

Å forstå er å tilgi, sier franskmannen. jeg vet ikke om jeg er enig helt ut, men forståelse er iallfall begynnelsen til storsinn, og det var det lite av under rettsoppjøret. Like lite som det var i de media som 18. juli i år svermet som gresshopper rundt Quislings grav på Gjerpen kirkegård.

QUISLING – OG SÅ?

Av redaktør Ole-Jacob Hoff i «Farmand» 15/8 1987.

Professoral tåkeprat

I et tilsvarende til Idar Aarheim i Aftenpostens morgengnummer 26. august begår professor dr. juris Finn Seyersted noe av det aller svakeste vi på lange tider har sett fra høyt juridisk hold.

Seyersted hevder at Paal Berg slett ikke mente det han sa om Quislings fedrelands-sinn i radioen 15. april 1940. Dette må vel være et flunkende nytt juridisk prinsipp: Om man uttaler seg aldri så klart, kan man bare si at man slett ikke mente det, dersom man etterpå blir trukket til ansvar. Du verden så enkelt og greit!

Videre hevder Seyersted at Nygaardsvold-regjeringen dro til London for derfra å fortsette krigen med de «kampdyktige deler av marinen og flyvåpenet». Han lukker altså sine juridiske øyne for det ubehagelige faktum at kapitulasjonen i Trondheim omfattet «die gesamten», altså samtlige norske stridskrefter, med andre ord også marinen og flyvåpenet. Nygaardsvold-regjeringen hadde ikke lovlig rett til å fortsette krigen med noe som helst.

~~Endelig kunne tyskerne ifølge Seyersted ikke påberope seg de rettigheter en okkupant har etter folkeretten. Begrunnelsen for dette er at den tyske okkupasjon var folkerettsstridig. Hvem er det som avgjør~~
(Forts. side 6)

FANEFLUKT?

Av «En sogning».

I forbindelse med en TV-opplysning om mannen som ble fratatt sin krigsmedalje, fordi det senere ble kjent at han hadde vært frontkjemper, stiller jeg meg følgende spørsmål:

1. Hvorfor deles medaljer ut nå, nærmere 42 år etter krigen?
2. Hvilken innsats hadde disse «heltene» utført den gangen, som ikke var kjent tidligere?
3. Hvilke kriterier har tidligere medaljer blitt utdelt etter?

Jeg skal ikke gjøre forsøk på å gi noe utfyllende svar; men føler behov for å anta at ideen med medaljedrysset skyldes en bevisst fortsettelse av historieforfalskningen, som stadig øker med aksellerende fart. Det er nemlig lett i dag å dele ut medaljer i hytt og pine, da de fleste voksne fra den gangen som kjente sannheten nå er døde. De unge av idag har av forståelige grunner ingen mulighet til å motbevise bløffen, hjernevasket som de er fra skolen, kirken, media o.l.

Det vil undre meg meget om ikke enkelte av de som har blitt tildelt «den store ære», ikke føler en aldri så liten skamfølelse i sitt indre, og helst holder seg tilbake i taushet. Dette er kanskje noe av hensikten fra styresmaktens side.

At regjeringen og landets overhode rømte fra sitt ansvar, land og folk, og derved begikk faneflukt er en sak for seg. Isteden for riksrett ble medaljer utdelt, noe en må fortsette med også nedad i rekkene for å holde kontinuiteten, eller for å beholde tausheten om sannheten. Intet ledd må bryte ut, om dette skal lykkes. Kjøp de som kjøpes må. En frontkjemper ord teller så lite sannhetsmessig. Dette synet er folkensidig opp-pattet med gjennom 42 års hjernevasking. Vår store forfatter og dikter Knut Hamsun skulle gjøres død ved plassering i sinnssykehus. At Sovjet senere tok lærdom av Norge på dette området er et helt kapittel for seg. Moralens grumsete.

Jeg var bare midt i tenårsalderen da krigen kom. Siden jeg bodde i en liten bygd ved Sognefjorden var det ikke stort jeg så til denne «heltemodige» krigen. At tyske fly i formasjon stadig fløy over området vitnet om krig lenger nord, men hvor hen visste vi lite om da krigsmeldingene var uklare, forvirrende og etter det jeg senere fikk vite nokså usanne.

Jeg sikter her til Vigra og London kringkasting. De tyske meldingene fra Oslo var vi

opplært til ikke å tro på, og da så!

Siden jeg var altfor ung, var det ingen som hadde bruk for meg; men mange av mine eldre kamerater ble innkalt til «krigs-innsats» og forlagt i en av de to militærleirene på Voss. Tyskerne som inntok Bergen allerede før morgengry den 9. april 1940, begynte å ta seg fram i retning Voss. Etter å ha bombet Vossevangen begynte det å bli kritisk. Dessuten skjedde store tyske framrykninger på mange steder i landet, så håpløsheten var utbredt, viljen til kamp var minimal. Forvirringen var i realiteten enda verre.

Mellom Voss og Vik ved Sognefjorden var hele fjellpartiet på ca. 3 mil uten vegforbindelse. Da tyskerne nærmet seg Voss, ble de norske styrkene i all hast spredt til mange kanter, uten en gang å ha sett en tysker. Omlag 300 soldater med befal tok marsjen over fjellet til Vik. De hadde med seg hvite ulltepper for å skjule seg i snøen i tilfelle flyangrep. På kveldingen kom de frem til vegforbindelsen på Vik-siden, og ble så vidt jeg husker for en stor del hentet der med den eneste lastebilen vi hadde i bygden. Stemningen var meget bitter blandt soldatene mot både styresmaktene

(Forts. side 6)

Eldreforakt i «Dag og Tid»

Signaturen Reidar Mathisrud har i «Dag og Tid» for 18. juni begått en slags anmeldelse av A/S Historisk Forlags bok «Vidkun Quislings forsvarstale». Han liker tydelig nok ikke boken, og det lar seg høre om man har gode grunner for det. Men Mathisrud har bare en eneste grunn: At det står «gamle menn» bak den. Han snakker om «desse patetiske gammelmannsrøystene» og «dei pensjonerte folka». For en rikdom av tungtveiende argumenter!

42 år etter okkupasjonens slutt er det jo ikke mer enn naturlig at selv de yngste NS-folk har nådd skjels år og alder. Men diskvalifiserer det fra samfunnsdebatten å være over seksti år? Betyr dette at Mathisrud ønsker å stille det stadig større antall eldre mennesker i dette land fullstendig utenfor? Andre konklusjoner er det vanskelig å trekke av det han skriver.

Ærlig talt: «Dag og Tid» burde anse seg for god til å bringe denslags eldrehets og eldreforakt i sine spalter.

Vil forøvrig Mathisrud se med blidere øyne på boken når han får høre at vi også har noen yngre mennesker til å hjelpe oss?

MANEDENS PERNILLE

Faktisk har ikke «tilfellet Rudolf Hess» gått opp for meg før nå.

Da jeg ble født, hadde Rudolf Hess allerede sittet bak lås og slå et år. Mens jeg nærmet meg de 45 så han en sjanse til å gjøre slutt på sin ørkesløse celletilværelse:

Sensurert lesestoff, en times frisk luft pr. dag, forøvrig et gløtt av himmelen bak gittermønsteret dag ut og dag inn. En times besøk en gang om måneden med representanter for alle fire vaktstyrker til stede. Eneste tillatte samtaleemne: Familien. Det var ikke engang tillatt for ham å ta den besøkende, mest hans sønn, i hånden. Aldri mer enn én besøkende, sine barnebarn så han derfor aldri. Forøvrig var det vaktene han så, i tur og orden fra måned til måned de franske, de engelske, de amerikanske og de sovjetiske. Ordet tortur foresvever meg, og

Tanker ved en «krigsforbryters» død

det går kaldt ned over ryggen på meg.

Han ble ikke dømt som krigsforbryter i Nürnberg opplyser NRK's tysklandskorrespondent, Gjøstein-Resi, i sin omtale av Rudolf Hess i «Ukeslutt» den 22/8. Han forteller videre at sønnen, Wolfgang, som var fire år da faren satte kursen for England i mai 1941, første gang fikk besøke ham i 1969.

Igrunnen var det Dagbladets Jon-Hjalmar Smith som utløste en reaksjon hos meg med en artikkel den 19/8 under overskriften «Et symbols død». Denne begynner slik: «Så Willy Brandt har fått Nobels Fredspris? Jeg kunne vel også ha vært kandidat til fredsprisen, hvis jeg hadde klart å få slutt på krigen mellom Tyskland og Storbritannia, sa Spandaufangen Rudolf Hess til den amerikanske

Spandau-kommandanten Eugene K. Bird.»

«Var det hele (dommen over Hess i Nürnberg) et slags justismord?» spør Smith lenger ute i artikkelen, og han avslutter den med: «Dommen over Hess og de andre naziststørrelsene skulle skape ny internasjonal rett og rettferd, og det ble det heller ikke noe av. En patetisk og kanskje litt forvirret symbolskikkelse er død, og sånn endte en epoke.»

Men var nå hensikten med prosessene og hengningene i Nürnberg og andre steder å skape ny internasjonal rett og rettferd?

Jeg betviler alle edle motiver. Dreiet det seg ikke, som landssviklovene i Norge, om lover med tilbakevirkende kraft forfattet av seierherrene etter at krigslykken vendte seg, hevnt forkledd som jus på høyeste plan?

«Advance to Barbarism» kaller den engelske rettslærde J.F.P. Veale sin bok, der han fordømmer krigsforbrytertribunalene og dommene over dem som tapte krigen. «Tilbake til barbariet» – det kunne også ha stått over inngangen til Spandaufengslet.

Gjøstein-Resi fortalte forøvrig at verden fortsatt må vente i 30 år – til 2017 – for å få vite hva som egentlig fani sted i England i mai 1941. Hva er det for noe verden ikke må få vite før om 30 år? Det må jo være for å sikre seg at en hver som idag fortsatt undres, på dette tidspunkt ikke lenger eksisterer. Har da ikke verden krav på å få vite? Selv vil jeg, hvis jeg lever, være 75 år i 2017.

Belastende for Rudolf Hess kan det ikke være, det må være andre dokumentene belaster. Det må være store muligheter

til stede for at Jon-Hjalmar Smith har rett når han stiller spørsmålet om justismord i forbindelse med Rudolf Hess.

Var det av frykt for at han kunne komme til å tale at Rudolf Hess ble holdt tilbake i Spandau-fengslet i hele tyve år etter at den siste av de andre, som var innesperret der, ble sluppet fri? Så vidt jeg er underrettet ville franskmennene ha ham dømt til 10 års fengsel i Nürnberg, engelskmennene og amerikanerne til 20, mens Sovjet ville ha ham hengt. Livsvarig fengsel var et kompromiss. Også dette forteller noe om «tilfellet Rudolf Hess».

Gjøstein-Resi omtalte faren for at Rudolf Hess kan komme til å bli dyrket som martyr, og at dette må unngås. Men det er ikke til å komme forbi at nesten 17.000 dager av hans liv ble et eneste langt martyrium.

Til alle modige som tør vurdere landssvikoppgjøret på nytt

Tegn i sol og måne tyder på en våknende vilje til å foreta en ny vurdering av det såkalte rettsoppgjøret og hva som henger sammen med det. Tingene er nå etter 42 år kommet såpass på avstand at fornuften kan overta etter de opphissede følelser.

Det vi spør oss om, er hvorvidt det i dag kan finnes et antall modige kvinner og menn som er villige til å trenge inn i dette problemkomplekset på ny. Slike mennesker vil kanskje først og fremst finnes blant dem som var barn eller ennå ikke født i okkupasjons-tiden, men slett ikke bare blant dem. Som deltagere i en slik nyvurdering kan vi utmerket godt tenke oss enkelte av dem som var aktive, virkelig aktive på den andre siden. Vår erfaring er nemlig at mange av dem slett ikke er fylt av hat, men tvert imot har forståelse for at andre kunne tenke og

handle annerledes enn dem. Dette i motsetning til de lunkne, men senere akk så arrige, som først berget seg over på den «riktige» siden da alt på det nærmeste var avgjort.

Noen vil si: Skal vi nå rippe opp i alt dette igjen? Kan vi ikke heller glemme det alt sammen og holde fred med hverandre? Det høres forlokkende ut, men så enkelt er det ikke. Så godt som hver eneste dag dukker det offisielle seierherresyn opp i massemedia, og dette syn stempler bortimot hundre tusen nordmenn som forbrytere. Det er som å strø salt i åpne sår, ikke bare hos dem det i første rekke gjelder, men også hos deres barn, barnebarn og oldebarn. Tilsammen dreier det seg om hundretusener av mennesker som dette gjør vondt, så vondt at det hos enkelte går på helsen løs.

Skulle ikke dagen nå være kommet da man ihvertfall er-

kjenner at hundre tusen nordmenn umulig kunne være forbrytere alle sammen, og at tvert imot de fleste av dem mente det vel? Det tror vi nemlig vil komme ut av en uholdt nyvurdering. Derimot venter vi ikke at vi NS-folk skal komme ut av den som engler. Vi gjorde feil og tildels idiotiske ting. Vi hadde en del synspunkter som hvilte på et helt feilaktig grunnlag. Også slike ting venter vi at nyvurderingen kan komme frem til. Men vi har altså den tro at vår gode vilje vil bli anerkjent.

Vi er sikre på at en lang rekke NS-folk er villige til å bidra med alle de opplysninger de sitter inne med hvis en slik nyvurdering kommer i gang.

Interesserte kan henvende seg til «Folk og Land» slik at vi kan sette dem i forbindelse med hverandre. Vi vil i tilfelle selvfølgelig avstå fra enhver annen bruk av navnene.

kultur- og opplysningsdepartementet?

*Tack på förehand
INGMAR NORLÉN
Kastanjevägen 17,
462 50 Vanersborg,
Sverige*

Martyren Vidkun...

(Forts. fra s. 3)

Quisling forsikrer at det var ikke maktsjuka som dreiv han, men at han var redd for, eller sikker på, at det gikk mot tysk militærforvaltning. Det er mulig at han hadde rett i det også, men i så fall – dersom det er rett – blir ein nødt til å innrømme at Quisling ofra seg for norske interesser, og ble ein norsk martyr – ein soningsmartyr – i dette ulykkelige krigsteateret.

*30/7-87, Arne Stornes
8174 Meløy*

Denne bokmeldinga ble sendt til Adresseavisens og Nationens redaksjoner 30/7-87. Hittil ingen plass 15/8-87.

denskrig ikke lenger var lovlig. Men hva er angrep og hva er forsvar? Det kan man strides meget lenge om.

Er det flere enn vi som har inntrykk av at jøssingene nå er i ferd med å forsvare sine aller siste skanser?

Derfor dro...

(Forts. fra s. 4)

gaardsvold side 169: «Det som min avmektige forbitrelse var rettet mot var England. Hvordan hadde ikke dette land forsoekt å rive oss ut av vår nøytralitet og inn i krigen. Vi hadde et lite land. De hadde tatt våre skip. Og så hadde de ikke mer bruk for Norge.»

Dersom norske faghistorikere hadde tatt Nygaardsvolds nøkterne beretning om London-tiden ad notam kunne de ha spart seg mye arbeid. Men dessverre har de med få unntak desavuert Nygaardsvold og i stedet gitt seg diktningen i vold.

Professoral...

(Forts. fra s. 5)

om en okkupasjon er det eller ikke? Seierherrene? Tyskerne besatte Norge for å komme en alliert invasjon i forkjøpet. At en alliert okkupasjon var underveis, hersker det jo ikke lenger noen som helst tvil om. Hvis de allierte var kommet først, hadde okkupasjonen da ikke vært folkerettsstridig? Seyersted argumenterer med at angrepskrig etter første ver-

Faneflukt...

(Forts. fra s. 5)

og befalet for dårlig ledelse, og for å ha blitt pålagt å bære befalets private pakning i tillegg til egne effekter. Soldatene overnattet for en større del i Ungdomshuset som forøvrig var belagt med 100 mann fra skytterlagene i Vik som reser-vestyrker hvis tyskerne kom. Disse ble forøvrig ledet av lensmannen i Vik, en mann som etter krigen ble dømt som

Landsforræderi – eller fedrelandskjærlighet?

Min kjære slektning Hermann H. Aall fortalte meg selv, dagen etter han var sluppet ut av fengslet, om sin skjebne etter okkupasjonen.

«Kan du tenke deg, Lille-mor, at myndighetene ikke trodde på det jeg fortalte under min rettsak. Saken var jo den at jeg på et ganske tidlig tidspunkt, før tyskerne okkuperte Norge, var en tur i Berlin for å tale personlig med Adolf Hitler og de militære myndigheter. Ikke fordi jeg visste noe bestemt. Men som alle andre følte jeg at det brente for Europa. Det lå noe i luften.

Som gammel tysklandsvenn følte jeg at jeg kanskje kunne utrette noe godt for mitt fedreland nettopp da, og fremførte følgende: «Jeg kommer idag som representant for Norge, for å si dere følgende: Jeg vil be dere om ikke å delta i et eventuelt kappløp med andre nasjoner om å forsøke dere på en okkupasjon av Norge. Alt-så, jeg står her idag først og fremst som nordmann. Men samtidig vil jeg si dere at

Vestmaktene gjerne vil utvide fronten, og på den måte svekke Tyskland.» Der Führer så på meg et øyeblikk, og svarte: «Jeg er helt enig med Dem, Dr. Aall, og jeg har alltid elsket Norge».

Men så kom Admiralitetet til og hadde en annen mening, som de dessverre klarte å gjennomføre. Og så kom tyskerne først til Norge, til tross for at England hadde vært først til å planlegge dette.

Til min store forferdelse trodde den norske rett ikke mine ord. Nei, jeg ble dømt for å ha reist ned til Berlin for å be tyskerne komme og okkupere Norge. For denne uriktige påstand fikk jeg 15 års fengsel. Ved et tilfelle slapp de meg ut tidligere, fordi jeg led av en livsfarlig sykdom, så de trodde nok jeg skulle dø temmelig fort etter jeg hadde kommet ut.»

Ved et under ble han helbredet og levet mange år til.

Pétite MÉR

Abonner på «Folk og Land» til et ungt menneske!

Kan noen hjelpe Ingmar Norlén?

Vi gjengir her et utdrag av Ingmar Norlén's brev til INO, i tilfelle noen av våre lesere kan hjelpe ham.

Jag vill först och främst tacka för de böcker av Odd Mel-som och de tidningar jag fick från er. De innehåller en del fakta som jag har nytta av i min forskning.

Kan ni hjälpa meg med en sak? Jag håller på och samlar material till en bok om den svenske sångaren och kompositören Johnny Bonde, som uppträdde på en SS-revy på Böndenes hus hösten 1942. Han svarade för texter och musik. Övriga medverkande var bland andra Sven-Eric Rolf och Jens Hetland. Revyn uppfördes på Speilen.

Har ni fotografier från revyn? Kan ni gå igenom NS-tidningar och andra och göra fotostatkopior på de artiklar som handlar om Johnny Bonde? Var han medlem i nazistisk parti? Finns det någon dokumentation om hans förhållande till NS och tyskarna? Förde han någon korrespondens med

DAME I 70-ÅRS ALDEREN ØNSKER REISEFØLGE

(dame eller ektepar) for reise til Spania i vinter. Lengre opphold.

Bill. mrk.: «Reisefølge» til Folk og Lands ekspedisjon.

ET TYPOGRAFISK MESTERSTYKKE –

skrev Folk og Land (3/87), om opptrykket av «LEGIONS-MINNER» (1943) i amerikansk utgave. Foruten den originale utgaven er det tatt med en meget god historisk oversikt over innsatsen til Den Norske Legion og Skijegerbataljonen.

Bestill boken idag fra:

NORDISK UNGDOMSFRONT/SØNNER AV NORGE

Postboks 78, Grorudhagen, 0905 Oslo 9.

Bruk postgironr.: 2 20 69 69

Jeg bestiller stk. «Frontfighters» á kr. 120,-. Portofritt i Norden mot forskuddsbetaling/Oppkravstillegg kr. 20,-.

Navn:

Adr.:

«landssviker» og gjort helseløs ved å bli nektet legebehandling for hodeskade.

Dagen derpå møtte offiserene og underoffiserene opp på butikkene i Vik og kjøpte på statens regning dresser, frakker, sko o.l., og reiste heim hver til sitt. Soldatene måtte klare seg så godt de kunne. Mange av disse tilbragte sommeren som drenger på bondegårdene for hus og mat.

En av underoffiserene reiste imidlertid nord-over for å søke tilknytning til norske styrker. Han kom aldri så langt; for de norske styrkene kapitulerte etter tur etter hvert som han nærmet seg. Det hører med til historien at denne underoffiseren senere ble tildelt jernkorset på østfronten for tapperhet, men etter heimkomsten til Norge dømt for «landssvik». De som skiftet ut uniformen med sivile klær og reiste heim ble dekorert for sin innsats.

Dette er en liten bit av «heltemotet» en så vakkert skal hylle i våre historiebøker, om enn ikke på en sannferdig bakgrunn, av forståelige grunner.

Det hører også med til historien at offiserbuksene, jakkene og støvlene ble solgt til bønderne for fra kr.2,- til kr.4,- pr. stykke. Hvem fikk pengene?

Hvorvidt denne historien avslører faneflukt eller ordre fra overordnet kommando vet jeg lite om. Det vil vel heller aldri bli avklart. De rådende styremakter etter krigen har mye å skjule, og da så?

Er den gamle norske historie like upålitelig som dagens, bør historie som fag tas ut av skolen. Dog har jeg det håp og den tro at de kommende generasjoner ser mer nøytralt og objektivt på det hele. Hvis så skal skje må vi alle få fram sannheten, og hindre rettssvikerne i å tilintetgjøre bevisene.

En sogning

Det illegale . . .

(Forts. fra s. 2)

NS-folk, tyskere og enkelte andre som hadde ydet støtte til tyskerne.

Men de gjaldt selvfølgelig

ikke alle som hadde ydet den tyske krigsmakt verdifulle tjenester i form av lønnsomt arbeid på de tyske anlegg (flyplasser, kystbefestninger, ubåtbunkere, brakkereising etc.). Enkelte hjemmefrontfolk var tyskerarbeidere og stod på okkupantens lønnsliste helt frem til mai 1945. Da passet det dem å iføre seg kjekke nikkers, norske flagg på armen og et eller annet mordvåpen for kanskje å arrestere gamlemor oppe i åsen som ut fra sitt nasjonalsinn hadde vært medlem av NS fra starten av. Eller kanskje for å klippe håret av et par ungjenter som hadde foretrukket kjekke tyskere i stram uniform istedenfor dem som tross alt bare hadde vært arbeidere på tysernes anlegg!

Nei, de par hundre tusen tyskerarbeiderne måtte ikke røres. Det ville da også ha vært usedvanlig dumt av den vagabonderende Arbeiderpartiregjeringsen som plutselig var hjemvendt for å finne synde-bukker for sine egne unnlatesynder. Tyskerarbeiderne tilhørte jo Arbeiderpartiets mest solide velgermasse!

De strenge landssvikanordningene gjaldt heller ikke for Administrasjonsrådets medlemmer eller regionale myndigheter (Trondheims) som enda mens Norge var i krig med Tyskland våren 1940, hadde ydet fienden meget verdifull støtte (det befant seg nemlig også sentrale arbeiderpartifolk i disse organer!).

Det annet sett av rettspleie var den vanlige kriminelle og sivile som ikke var av politisk art. Den led meget sterkt fordi domstolene var opptatt med å felle politiske dommer over «landssvikerne».

Den tredje form for justis gjaldt seierherrenes egne. Det var en unnlatesjustis der man, som vi har sett, så gjennom fingrene med alle slags kriminelle handlinger. Endog mord kunne hjemmefrontfolk begå uten å bli straffet. Og kom et par saker til retten, ble de idømt «straffer» så milde at de knapt kan regnes for symbolske.

I forbindelse med de illegale arrestasjonene av «landssvikerne» i 1945, hørte det med til dagens orden at både penger og verdigjenstander forsvant for aldri mer å dukke opp igjen. Arrestasjonsbølgen var samtidig en tyveribølge!

Slik så den «rettsstaten» ut som seierherrene i 1945 innførte. De illegales rettsstat der likhet for loven ble et ukjent begrep.

BOKTJENESTEN

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbest.: (02) 19 06 71

Serien: «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:

... eks. Odd Melsom: **På nasjonal urlaspost** kr. 50,-
 ... » Odd Melsom: **NS og fagorganisasjonen** .. kr. 50,-
 ... » Odd Melsom: **Fra kirke- og kulturkampen** kr. 50,-
 ... » Einar Syvertsen: **Også dette bør være sagt** kr. 50,-
 ... » ALLE 4 BIND: kr. 150,-

... » A. I. Bru: **Professor på ville veier** kr. 50,-
 ... » A. I. Bru: **Her er London** kr. 60,-
 ... » Adolf Hoel: **Universitetet under okkupasjonen** kr. 25,-
 ... » Walter Fyrst: **Min sti. NS blir til, o.m.a.** kr. 95,-
 ... » Finn Kjelstrup: **Den norske kapitulasjon** .. kr. 20,-
 ... » Per Lie: **Sannheten om Telavåg-affæren 1942** kr. 15,-
 ... » Sigurd Myting: **Politisk dømt** kr. 35,-
 ... » Kai Normann: **Diktene Laurbærkransen** ... kr. 20,-
 ... » Sundra Sand: **Vidkun Quisling's siste dager** kr. 10,-
 ... » Arne Tellefsen: **Når forsvarer forfaller** kr. 25,-

G A V E B Ø K E R for venner i utlandet:

... eks. Roald Astrup Nielsen:
 The «**SOLBRIS**» escapade (Engelsk) ... kr. 80,-
 ... » La Fuga del «**SOLBRIS**» (Spansk) kr. 80,-
 ... » H. Franklin Knudsen: **I was Quislings Secretary** kr. 55,-

«OPPGJØRET» BEDØMMES:

... eks. Institutet för Offentlig och Internationell Rätt:
 Den norska rättsuppgårelsen kr. 50,-
 ... » Forbundet: **Gi oss rettsstaten tilbake** kr. 5,-
 ... » Forbundet: **§ 104. Mere lys over rettsoppgjøret** kr. 10,-
 ... » Pastor A. E. Hedem: **Quo vadis Norvegia** .. kr. 30,-
 ... » Ralph Hewins: **Quisling – profet uten ære** . kr. 60,-
 ... » H.r.advokat Albert Wiesener: **ASTRID D.D.D.** kr. 100,-
 ... » Gary Allen: **Ingen tør kalle det en sammen-svergelse.** (Hvem trekker i trådene?) kr. 50,-

NYHETER:

... eks. Roald A. Nielsen: «**Solbris Ohoi!**» kr. 100,-
 ... » Torstein Gunnarson: **Sannheten om Kirsten Flagstad** kr. 150,-
 ... » H.r.advokat Albert Wiesener: **Lys over landssvikoppgjøret** kr. 145,-
 ... » Jørgen Sehested: **Broholmøtet** kr. 75,-

FRONTKJEMPERE:

NYHETER:

... eks. Tore Dyrhaug: **KIMÆRE** kr. 50,-
 ... » Harly Foged: **Danske landsknægte, SS-soldat** kr. 90,-

... eks. Ben Esper: **Tsjerkassy. Ambulanseskjører på østfronten** kr. 100,-
 ... » Hans Werner Neulen: **An Deutscher Seite** Fremragende om norske o.a. frivillige på tysk side i Waffen-SS og Wehrmacht kr. 175,-
 ... » R. Schulze-Kossens: **Militärischer Führernachwuchs der Waffen-SS. Die Junkerschulen** kr. 210,-
 ... » Sigurd Senje: **Glemt soldat** kr. 100,-
 ... » **Gebirgsjäger, im Bild** kr. 210,-
 ... » **Panzergrenadiere der Panzerdivision Wiking im Bild** kr. 210,-
 ... » **Europäische Freiwillige im Bild** kr. 210,-

Legg til kr 15,- for forsendelse ved forskuddsbetaling til:
 Postgiro 5 15 46 38. Bankgiro 6063.05.01248 eller ved sjekk, i kontanter eller frimerker. (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

Vi takker for nye «Vennegaver»

Hjertelig takk for 50 nye «vennegaver» på tilsammen kr. 10.715,75.

Denne takken betyr imidlertid ikke at vi ikke har mer å takke for. Ny liste i neste nummer.

« V E N N E G A V E R »
 fra «Folk og Land»s venner.

TAKK FOR FØLGENDE BIDRAG:

O. H., Oslo	120,-	A. L., Hernes	100,-
V. G., Oslo	20,-	M. O. N., Fåvang	100,-
R. A. M., Oslo	355,-	P. A. E., Lesja	200,-
S. B., Oslo	100,-	E. G. F., Hamar	450,-
E. B., Oslo	300,-	J. F., Opphus	100,-
E. L., Oslo	700,-	H. S., Elverum	80,-
E. H., Oslo	40,-	J. F., Gjøvik	300,-
E. B., Oslo	500,-	A. B., Røn	100,-
I. G., Oslo	50,-	L. S., Redberg	120,-
P. A., Oslo	20,-	I. S., Nore	1.000,-
E. T., Oslo	150,-	O. S. G., Nore	220,-
R. C. F., Oslo	120,-	J. E., Skien	100,-
R. S., Oslo	100,-	K. Aa., Vrådal	200,-
O. Ø., Oslo	100,-	H. S., Tau	500,-
J. W. B., Oslo	20,-	E. H., Minde	300,-
B. B., Oslo	100,-	M. A., Ålesund	200,-
G. D., Oslo	50,-	J. S., Betna	50,-
F. M., Oslo	100,-	I. A., Engenes	200,-
M. R. L., Oslo	100,-	M. K., Sarpsborg	200,-
U. T., Oslo	100,-	O. S., Sarpsborg	100,-
A. S. H., Oslo	1.000,-	E. E., Sarpsborg	1.000,-
P. G., Oslo	200,-	J. R. Ø., Sarpsborg	100,-
V. H., Oslo	50,-	K. T., Halden	235,-
S. J., Nesoddtangen	100,-	B. S., Hoale	100,-
M. B., Båstad	100,-	Ø. L., Sveits	65,75

SPRÅKLIG OG ÅNDELIG FORVIRRING

MED LIK I LASTEN

Vi som tilhørte de yngste deltagerne i den 2. verdenskrig er idag forlenget blitt besteforeldre. Vår ungdomstid er for våre barnebarn nå blitt «gamle dager» og barnebarna vil gjerne høre om den gang vi var unge. De aller fleste er nå, trass i alle politiske motsetninger, av «blandet» blod.

Etter at krig har avgjort maktfordeling og den politiske kurs for etterkrigstiden, er det som regel gått slik at det er blitt fred igjen. Gemyttene har dempet seg ned og partene har kunnet begynne å snakke sammen, og undres på om blodbadet virkelig var verd resultatene.

Ikke slik denne gangen. Etter krigen kom det ingen fred. Signalene til at nå er det hele over, nå tar vi til vettet igjen og begynner å snakke sammen, må nødvendigvis komme fra den seirende parten. Det er han som bestemmer kursen.

Så, hvorfor er de uteblitt? Hadde seierherren så til de grader urent mel i posen at han ikke har våget å slippe den annen part til i en dialog? Dreiet krigen seg i virkeligheten om helt andre ting enn de man har villet fokusere på under og etter oppgjøret?

Dette er av de ting som uhildede generasjoner etterhvert vil begynne å spørre seg selv om. Seierherrens forklaring, at hans lidelser under krigen har vært av en slik karakter at han ikke kan orke å bli minnet om dem, og derfor må avstå fra enhver dialog, virker ærlig talt litt underlig, all den tid han er så travelt opptatt med å sende den ene hetsen etter den annen som en kronisk strøm gjennom samtlige massemedia.

Samtidig er han også frekk nok til også å henvise til sin ømme omsorg for mulige NS-medlemmer som helst vil glemme. Det får de sannelig store muligheter til dersom de skulle være i besiddelse av en TV, et radioapparat eller leser aviser. Så store svin som de «fromme» etterhvert har fått på skogen, er det vel heller fare for at våre misgjerninger vil øke år for år, forat våre krigsforbrytelser i hvert fall så noenlunde skal kunne holde tritt med de alliertes fredsinnsetts.

Av og til lukter det så vondt at en skulle tro våre kjære motstandere seilte med lik i lasten. Ellers ville det ikke være noen grunn til å holde på med boikott, mediasensur og yrkesforbud for politiske meninger 42 år etter krigens slutt. Især ikke etter å ha slaktet ned motstandernes ledersjikt så grundig, og kriminalisert oss alle så ettertrykkelig gjennom politiske rettergangsprosesser som det ble gjort etter denne krigen. Som i så måte vil bli stående i historien som et barbarisk tilbakeskritt fra alle de idealer om fair play som menneskeheten etter hvert hadde nådd frem til.

Aarheim i særtrykk

Idar Aarheims artikkel «Ti-Sentrum, 0104 Oslo 1. Legg den er inne!» i vårt nr. 4 i år er gjerne ved noen kroner til dek-nå kommet i særtrykk. Rime-ning av trykningsomkost-lige antall kan bestilles fra ninger og porto. Folk og Land, Postboks 924,

Vår religion fremhever ordets betydning. For å kunne tenke klart må man ha en klar forståelse av ordenes innhold og mening. Og det er av avgjørende betydning for å kunne føre en fornuftig samtale at begge parter mener det samme når de bruker de samme ord.

Dessverre er det slik at når en nasjon får flere forførende enn førere, når det blir viktigere med propaganda enn med opplysning, forfaller språket, fordi det er i forførendes interesse å skape forvirring og kaos.

Slik også i etterkrigstidens Norge. Store deler av vårt folk er i ferd med å miste sin virkelighetssans og sin tenkeevne. Delvis fordi så mange viktige ord i språket vårt gjennom massiv påvirkning fra politikere og massemedia har fått dobbelt innhold og dekker to motsatte begreper på en og samme gang. En slags språklig schizofreni.

For å opprettholde hetsen mot Quisling og hans folk har det f.eks. vært nødvendig å legge et helt nytt innhold inn i ordet forræder. For å være en forræder må man være klar over at man skader og sviker sitt land. Det er en bevisst ond-sinnet handling. Hvis man handler i den hensikt å gagne sitt land og sitt folk, er man ingen forræder. Man kan være opprører, og juridisk sett hen-fallen til straff. Men man kan ikke være noen sviker. Og man blir ikke æreløs eller umoralsk av å delta i et opprør man selv er overbevist om er til gagn for fedrelandet.

Demokrati er ikke det samme som parlamentarisme, eller partistyre. Demokrati betyr folkestyre. Og det kan utmerket godt tenkes andre og bedre måter å organisere det politiske liv på enn ved parlamentarismen, hvis hensikten er å la folket bestemme kursen. At da flertallet gjennom en folkeavstemning må bestemme over mindretallet hvis den enes avgjørelse utelukker den annens er klart. Men i mange tilfelle kan mindretallet godt leve etter sin oppfatning uten at dette vil hindre flertallet i å følge sin. Så demokratiet gir ikke flertallet rett til i enhver situasjon å diktere mindretallet

sin vilje.

Ytringsfrihet betyr heller ikke retten til å ytre de meninger makthaverne finner behag i. En slik ytringsfrihet vil være selvfølgelig selv i de verste diktaturer. Nei, ytringsfrihet er retten til å komme til orde uten å risikere overlast nettopp for dem som IKKE har de populære meningene. Den er nettopp garantien for at demokratiet skal kunne fungere på en fornuftig måte. Meninger må begrunnes og beviser føres, så fornuften og fremskrittet kan få en sjanse. Massemedias fremste oppgave burde være å fremme debatten og slippe alle parter til orde. Har man tro på sin egen sak, burde man ikke være redd for andres meninger. Tvertimot. Men tror man ikke på det man selv hevder, er man en bedrager. Og da har man selvsagt grunn til å frykte en avsløring. Med andre ord: en saklig og balansert debatt kan bare tjene sannhetens sak. Ikke skade den.

Frihet er et ord som forvirrer mange. Frihet fremstilles som om det skulle bety at man kan gjøre alt man måtte ha lyst til. Men det er klart at en slik frihet ville kollidere med andres frihet, og den enes frihet, ville bli den andres ufrihet.

Frihet må derfor alltid være en frihet under ansvar. Du skal gjøre mot andre det du ønsker de skal gjøre mot deg.

Idag brukes ordet rasisme som et middel til å skape forvirring og usikkerhet. Opprinnelig sto det for rasehat, eller forakt for og undertrykkelse av andre raser. Idag misbrukes det slik at opplagte rasister som f.eks. utnytter innvandrere på forskjellige vis, godt kan fremstå som deres bolde ridere, fordi de i egen interesse ønsker fremmedinnvandring med alt hva dette vil innebære av konflikter og problemer for fremtiden. Mens mennesker som ønsker fred og rettferdige forhold for alle mennesker der de hører hjemme i deres eget kulturelle miljø, henges ut av politiske grunner som rasister.

Fred er også et ord som idag like gjerne kan bety det stikk motsatte. For fredens skyld oppfordrer man stadig til vold og terror mot annerledes-ten-

kende. Man krenker til og med gravfreden for fredens skyld.

Humanisme er et ord som egentlig betyr medmenneskelighet. Men idag benyttes det helst i forbindelse med forbrytervennlighet. Det er ikke så nøye med ofrene. Det er bare forbryterne det er synd på. Det er blitt en menneskerett for alle hensynsløse og ansvarsløse individer å utsette andre for fare, sykdom og skade.

Rettsikkerhet kan vi også føre opp på denne listen. En skulle jo tro at det måtte bety likhet for loven. Og at samfunnet hadde rett og plikt til å sikre borgerne mot kriminell overlast og etterforske forbrytelser mot deres liv og eiendom, men det gjør det ikke. Takket være all forbrytervennligheten er det blitt så mange forbrytere at det ikke finnes politi nok til å passe på den slags ting. Nei, idag betyr rettsikkerhet det stikk motsatte. Det betyr ulikhet for loven alt etter ens politiske overbevisning. Det er ikke gjerningene som teller, men meningene du måtte ha.

Krigsforbrytelser er også et av de nye ordene. Og det betyr ikke forbrytelser begått under krig. Det er en ren misforståelse å tenke slik. Også der kommer det helt an på HVEM som gjorde hva. Hvis en franktirør i strid med alle krigslover skyter en tysk soldat bakfra, er han selvsagt patriot og helt. Men skulle en tysker møte terror med mot-terror, er han selvsagt en krigsforbryter. På alliert side eksisterer det INGEN KRIGSFORBRYTERE eller krigsforbrytelser. De allierte vant nemlig krigen. Derfor består de bare av gode og edle mennesker. Tyskerne tapte og derfor er de alle i større eller mindre grad krigsforbrytere. Hvis de da ikke var desertører eller ble fengslet for kriminell virksomhet av sine egne. Da kan de ansees som bra folk de også.

Vi kunne godt fortsette denne listen i det uendelige for å gi våre lesere en forklaring på alle de merkelige ord og begreper som er dukket opp etter krigen og gjort det vanskelig for folk å orientere seg i språk-jungelen.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag kl. 17-20, tirsdag kl. 11-14, onsdag kl. 17-20.
Postadresse: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.
Kontoradresse: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.